

גאוגרפיה של ארץ-ישראל

מאמרים

גאוגרפיה, קיץ תשע"ד, מס' 573, 057203

7. מאמר – "עיר תחת קניון"

א. במאמר מוצגים שני דגמים של פיזור מרחבי של קניונים: הדגם הנפוץ בצפון אמריקה והדגם הנפוץ באירופה.

מה ההבדל בין שני הדגמים האלה, ואיזה מהם מאפיין כיום את חיפה? (12 נקודות)

ב. "היקף שטחי המסחר בחיפה אינו עולה בקנה אחד עם כוח הקנייה של האוכלוסייה בעיר" (מתוך המאמר).

הסבר את המשפט, ותאר שני השפעות של העובדה המצוינת במשפט על שינויים שעוברים הקניונים בעיר. (16 נקודות)

קישור למאמר: "עיר תחת קניון" מאת מירדנה שאול.

<http://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBook-ID=97348025&nTocEntryID=97349443#23.9969.3.none>

גאוגרפיה, חורף תשע"ו, מס' 573

7. מאמר – "האופציה הימית: הצורך ביציאה אל הים"

א. לפי המאמר, הצג שני גורמים לצורך של מדינת ישראל לנצל את הים להמשך הפיתוח של הכלכלה והיישוב בארץ. (12 נקודות)

ב. לפיך רשימה של מתקני תשתיות.

בחר בשניים מן המתקנים, ולפי המאמר הסבר שני יתרונות שיש להקמה של כל אחד מהם על איים מלאכותיים בים.

— מתקנים להתפלת מים

— שדות תעופה

— נמלי ים

— מתקנים של פסולת מוצקה

(16 נקודות)

קישור למאמר: "האופציה הימית: הצורך ביציאה אל הים" מאת ארנון סופר.

http://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagog-it%5CGeographya/mamar.pdf

גאוגרפיה, חורף תשע"ד, מס' 573

מאמר – "מחצבות עזובות במרחב חיפה: ממפגע סביבתי לנכס ציבורי"

7.

- א. "מחצבות עזובות פוגעות במאזן הקרקעי של המדינה".
הסבר מהו מאזן קרקעי, ומדוע מחצבות עזובות פוגעות במאזן זה. (10 נקודות)
- ב. הסבר שני סיבות לחשיבות של שיקום מחצבות עזובות בישראל, מלבד הפגיעה במאזן הקרקעי. (10 נקודות)
- ג. ציין שני שימושי קרקע חדשים של מחצבות שעברו תהליך שיקום. (8 נקודות)

קישור למאמר: "מחצבות עזובות במרחב חיפה: ממפגע סביבתי לנכס ציבורי"
מאת תמר מילגרום.

<http://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBook-ID=97348025&nTocEntryID=97349443#61.9982.3.none>

גאוגרפיה, קיץ תשע"ה, מס' 573, 057203

מאמר – "האופציה הימית השדרה הכחולה"

7.

לפניך טענה המוצגת במאמר.

"ישראל מתקרבת מאוד לגבול כושר הנשיאה שלה".

- א. הצג שני נימוקים שמביא מחבר המאמר לביסוס טענה זו. (12 נקודות)
- ב. (1) על פי המאמר, בעשורים הבאים עשויים לחול שינויים בביקוש לתשתיות.

לפניך שלושה תחומים של תשתיות:

— תחבורה

— מים

— חקלאות

הצג את השינוי הצפוי בביקוש לתשתיות בשניים מן התחומים האלה.

(8 נקודות)

(2) הסבר כיצד, לטענת המחבר, הקמת איים מלאכותיים יכולה לתת מענה לכל אחד מן

השינויים שהצגת. (8 נקודות)

קישור למאמר: "האופציה הימית השדרה הכחולה" מאת ארנון סופר.

http://meyda.education.gov.il/files/Mazkirut_Pedagog-it%5CGeographya/mamar.pdf

גאוגרפיה, קיץ תשע"ג, מס' 573, 057203

7. מאמר — "מחצבות עזובות במרחב חיפה: ממפגע סביבתי לנכס ציבורי"

- א. תאר שלושה מפגעי סביבה שמחצבות עזובות גורמות. (9 נקודות)
- ב. הסבר את ההבדל בין המושג "הסִדֵּרֶת מחצבות" לבין המושג "שיקום מחצבות". (7 נקודות)
- ג. תאר דרך לשיקום של מחצבה בשטח פתוח, ודרך לשיקום של מחצבה בשטח בנוי. הבא דוגמה למחצבה ששוקמה בכל אחת מן הדרכים. (12 נקודות)

קישור למאמר: "מחצבות עזובות במרחב חיפה: ממפגע סביבתי לנכס ציבורי" מאת תמר מילגרום.

<http://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBook-ID=97348025&nTocEntryID=97349443#61.9982.3.none>

גאוגרפיה, חורף תשע"ג, מס' 573

7. מאמר — "רב שיח בנושא חזון לתחבורה מקיימת בישראל"

- א. ציין שלושה פרויקטים חדשים בתחום התחבורה בישראל. (10 נקודות)
- ב. הסבר מהו תכנון בר־קיימא בתחום התחבורה. בחר בשניים מהפרויקטים שצינת בסעיף א, והסבר כיצד מיישמים בכל אחד מהם תכנון בר־קיימא. (18 נקודות)

קישור למאמר: "רב שיח בנושא חזון לתחבורה מקיימת בישראל".

<http://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBook-ID=97348025&nTocEntryID=97349443#91.0.3.none>

גאוגרפיה, חורף תשע"ה, מס' 573

מאמר – "עיר תחת קניון"

7.

א. ציין שתי נקודות דמיון והסבר נקודת שוני אחת בין כיכר העיר של פעם ובין הקניון של היום.
(16 נקודות)

ב. "בישראל אזור חיפה מייצג את התרחקות הקניונים ממרכז העיר והיותם עוד מרכיב של אי-צדק חברתי-סביבתי".
(מתוך המאמר)
הסבר מהו 'אי-צדק חברתי-סביבתי', ומדוע התרחקות הקניונים ממרכז העיר הגבירה אי-צדק זה בעיר חיפה. (12 נקודות)

קישור למאמר: "עיר תחת קניון" מאת מירדנה שאול.

<http://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBook-ID=97348025&nTocEntryID=97349443#23.9959.3.none>

גאוגרפיה, חורף תשע"ז, מס' 573

מאמר – "אנו משמרים את מה שאנו אוהבים: בעקבות תמ"א 9 ותמ"א 21"

7.

א. על פי המאמר, הסבר שתי מטרות של שימור אתרים. (18 נקודות)

ב. הסבר כיצד העקרונות של פיתוח בר-קיימה מיושמים באמצעות שימור אתרים. (10 נקודות)

קישור למאמר: "אנו משמרים את מה שאנו אוהבים: בעקבות תמ"א 9 ותמ"א 21" מאת אלישע אפרת. בתוך "אתרים" המגזין, גיליון 4, נובמבר 2014 (עמ' 29-35).

<https://shimur.org/app/uploads/2018/01/%D7%90%D7%AA%D7%A8%D7%99%D7%9D-%D7%94%D7%9E%D7%92%D7%96%D7%99%D7%9F-%D7%92%D7%99%D7%9C%D7%99%D7%95%D7%9F-4-%D7%A0%D7%95%D7%91%D7%9E%D7%91%D7%A8-2014.pdf>

גאוגרפיה, קיץ תשע"ו, מס' 573, 057203

מאמר — "אנו משמרים את מה שאנו אוהבים: בעקבות תמ"א 9 ותמ"א 21"

7.

א. הצג שתי מטרות בשימור אתרים על פי המאמר, והסבר כל אחת מהן. (18 נקודות)

ב. במאמר מתוארות כמה בעיות הנוגעות לשימור אתרים בישראל. הצג בעיה אחת, וכתוב

כיצד לדעתך אפשר לפתור בעיה זו. (10 נקודות)

קישור למאמר: "אנו משמרים את מה שאנו אוהבים: בעקבות תמ"א 9 ותמ"א 21"

מאת אלישע אפרת. בתוך "אתרים" המגזין, גיליון 4, נובמבר 2014 (עמ' 29-35).

[https://shimur.org/app/up-](https://shimur.org/app/up-loads/2018/01/%D7%90%D7%AA%D7%A8%D7%99%D7%9D-%D7%94%D7%9E%D7%92%D7%96%D7%99%D7%9F-%D7%92%D7%99%D7%9C%D7%99%D7%95%D7%9F-4-%D7%A0%D7%95%D7%91%D7%9E%D7%91%D7%A8-2014.pdf)

<loads/2018/01/%D7%90%D7%AA%D7%A8%D7%99%D7%9D-%D7%94%D7%9E%D7%92%D7%96%D7%99%D7%9F-%D7%92%D7%99%D7%9C%D7%99%D7%95%D7%9F-4-%D7%A0%D7%95%D7%91%D7%9E%D7%91%D7%A8-2014.pdf>

גאוגרפיה, קיץ תשע"ז, מס' 573, 057203

מאמר — "רב שיח בנושא הקונפליקט סביב אנרגיית הרוח בישראל"

7.

א. על פי המאמר, הצג שתי מטרות להפקת אנרגייה באמצעות הרוח, והסבר כל אחת מהן.

(13 נקודות)

ב. על פי המאמר, הצג שלוש בעיות מתחום איכות הסביבה שיכולות להיווצר בישראל

בעקבות הפקת אנרגייה באמצעות רוח. (15 נקודות)

קישור למאמר: "רב-שיח בנושא הקונפליקט סביב אנרגיית הרוח בישראל".

<http://magazine.isees.org.il/DownloadPage.aspx?ArticleId=518>